

Tekens, talen en verhalen

Een literaire reis

De oudheid

Jean-François Champollion (1790-1832) was een Franse taalkundige en grondlegger van de Egyptologie. De ontcijfering van het Egyptische hiërogliefenschrift is grotendeels aan hem te danken. Hij ontcijferde de tekst op de "Steen van Rosetta", in 1799 ontdekt in Egypte. De tekst is gedateerd 196 voor Christus.

Daarnaast kennen we het Griekse schrift, waarin Homerus zijn Odyssee en Ilias schreef. Hier: een mooie illustratie van de Odyssee.

Onder: Een kruik met het oudste Griekse schrift ooit gevonden.

Het waren de Etrusken die in grote delen van het huidige Italië de dienst uitmaakten en die hun eigen alfabet hadden, afgeleid van het Griekse schrift. Het Romeinse alfabet dat wij nu gebruiken werd circa 2000 jaar geleden ingevoerd. Afbeelding hiernaast: de Romeinse dichter Vergilius.

De Bijbel

Gedurende de Middeleeuwen was de Bijbel eigenlijk de enige literatuur die voorhanden was, zij het in geschreven vorm en in de Latijnse taal. Dus niet bepaald leesvoer voor de gewone man in de straat. De geestelijkheid las hieruit voor en daar moesten de gelovigen het maar mee doen.

De Bijbel stond en staat weliswaar vol met geboden en verboden, volgens welke de mens moet leven, maar het kan niet ontkend worden dat het ook bol staat van mooie en vaak wel zeer sterke verhalen. Bovendien kun je hem ook lezen als geschiedenisboek van het Joodse volk.

De opzet van het Cyrillische alfabet, ook nu nog steeds gebruikt in Oost Europa en enkele gebieden daarbuiten, is afgeleid van het Glagolitische alfabet uit de 9e eeuw, dat wordt toegeschreven aan de pientere monnikenbroeders Cyrillus en Methodius. Zij zochten naar een manier om de Latijnse Bijbel om te zetten in een Slavische taal.

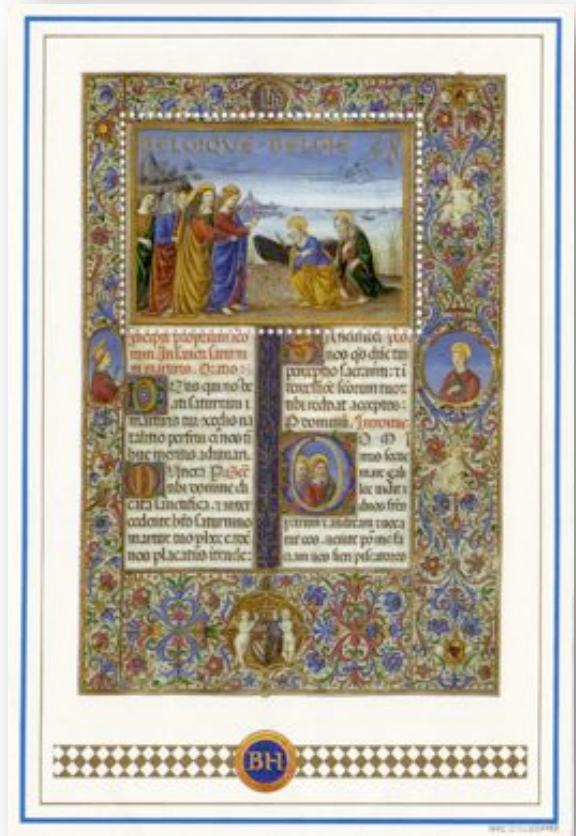
Op de pagina hierna laten we wat miniaturen zien uit handschriften van de Vaticaanse bibliotheek.

Zoals reeds gezegd werden de bijbels letter voor letter overgeschreven door monniken en zo verspreid. De teksten werden vaak "verlucht" door miniaturen, kleine schildermeesterwerkjes aan het begin van een bladzijde, soms aangebracht binnen in de eerste hoofdletter (zie boven). Ook de "getijdenboeken" werden op deze manier prachtig versierd.

Afbeelding rechts: Jezus roept de apostelen Petrus en Andreas. Detail uit het "Missale Romanum" uit 1487.

Yvonne Kruse

(Wordt vervolgd)